

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus VI. An donationes inter conjuges prohibitæ, etiam aliis modis
confirmantur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

factus locupletior ex re donata, quando sine ipsius culpa perit.

1744. **Quaestio est 6. de insinuatione donationis inter conjuges; nimirum, an, ut donatio inter conjuges prohibita, morte donantis confirmetur, praeter hoc, quod requiritur, non esse prius revocatam, rem donatam esse traditam, & vi donationis nec donantem pauperiorem, nec alterum locupletiozem esse factum, requiritur, quod insinuetur Judici, si excedat 500. aureos?** Affirmativam sequitur Pirhing. *h. i. num. 19. ex L. Donatio- nes. C. eod.* Caterum, de hoc ex professo agit *l. 3. tit. de Donat.* Illud hic annotandum est, donationes conjugum non esse revocabiles usque ad mortem donantis, consequenter nec eo usque, in dicto sensu, esse invalidas, nisi vi talis donationis donans pauperior, recipiens locupletior fiat, ut dictum est.

ARTICULUS VI.

An donationes inter conjuges prohibita, etiam aliis modis confirmantur?

1745. **Quaestio est. 1. an donatio, ceteroquin conjugibus prohibita, & ante mortem donantis revocabilis, confirmetur adiecto juramento? hoc multipliciter intelligi potest. 1. ut eo ipso obliget in vi donationis, & iustitia. Et hujus resolutio pendet a quaestione, an pacta jure invalida, adiecto juramento confirmantur, ut obligent in vi pacti, vel ex iustitia? vel tantum in vi religionis? de quo agitur in Tit. de Pactis.**

Secundo, an actus revocandi, saltem ex vi religionis, fiat illicitus juranti, quod, quantum est ex se, nunquam velit donationem factam revocare? & hoc affirmat communis. Nam, non revocare talem donationem, non est objectum illicitum, seu turpe; & quamvis donationes conjugum prohibitae sint; haec tamen prohibitio solum in eo stat, quod earum effectum suspendat, & revocabilem concedat, quin ad revocandum cogat.

Nec ex eo, quod juramentum in testamento scriptum, dicatur nullius momenti, si est contra vim, & auctoritatem

juris conditum, ut dicitur *L. 112. §. fin. de legat. 1.* idem sequitur de his donationibus juratis. Nam haec non sunt omnino nullae, ut saepe dictum est; sed tantum, non omnino firmae, adeoque juramenti accessione possunt vires accipere: testamentum autem contra vim & auctoritatem juris, est omnino nullum.

1746. **Quidam autem negant, revocationem, apposito juramento, posse confirmari etiam sic, ut revocatio fiat illicita juranti, saltem ex virtute religionis; volentes tale juramentum esse, de re illicita ex eo, quod haec donationes laxent frenum libidini; sed haec ratio nimium probat; quia cum hoc sit illicitum jure naturali, & divino, etiam non revocare illicitum, foret eodem jure, consequenter omnes donationes conjugum (ceteroquin prohibita) ante mortem, jure naturali, ac divino revocandae forent, quod dici non potest. Leges ergo donationes conjugum ex hac ratione noluerunt statim firmas, ne passim esset periculum libidinis; ad quod sufficiebat, revocari posse, ubi jurata non foret.**

Dixi: tales donationes, apposito juramento, confirmari hoc sensu, quod illicita juranti reddatur revocatio ex virtute saltem religionis; Caterum revocatio invalida non esset; cum donanti, apposito juramento, non auferatur potestas revocandi, quam ante habuit; esto illicite ageret, contra vinculum juramenti, quod servandum semper est, quando potest sine salutis dispendio. Alias etiam, qui simpliciter vovit, & juramento confirmavit, se non initurum matrimonium, ducens Uxorem contra votum juratum, invalide duceret, contra communem, ut diximus alibi.

1747. **Quaestio est 2. an donationes conjugum, alias prohibita, confirmantur morte civili donantis, v. g. professione in Religione, servitute, capitis diminutione? Resp. 1. si Religio est capax possidere bona in communi, non confirmari professione in tali religione, sed expectandam mortem naturalem; secus si Religio sit incapax possidere bona in communi; ita Sanch. *l. 6. D. 17. n. 8. & 9.* ratio primi est, quia talis Religio representat suum professum, quam diu naturaliter vivit; & bonis ejus, de quibus ante**

professionem non disposuit, fruitur, ut ostendimus in Tract. Theol. de Jure & Just. Et ratio est, quia in casu hoc professio non inducit mortem civilem, quoad effectum donationem revocandi, vel non revocandi, ut dictum est in cit. tract. Ex quo per oppositum colligitur etiam ratio secundi.

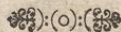
1748. Resp. 2. morte civili; quâ maritus efficitur *servus pœne*, confirmari donationem mariti factam Uxori per *L. 24. C. h. t.* à nobis relatum in præced. non autem, quâ fit *servus hominis*. Nam de hac, nihil in jure statutum reperitur; & ratio est, quia sic revocari potest ab eo, in cujus dominium transit, factus *servus hominis*: secus tamen est, si ex delicto in servilem conditionem est deductus, ut dicitur *cit. L. 24.* Nam tali casu habetur, *tantumquam si maritum ejus natura, non pœna subduxerit.*

1749. Not. autem, dispositionem juris, quâ statuitur, donationem Uxori à marito factam, confirmari, *si factus est servus pœne*, hoc est (si condemnatus, ac mortuus ex pœna, vel in servilem conditionem pœnae qualitate deductus est) esse *in favorem Uxoris donataria*, ut patet ex illis verbis *L. 24. quia donatio, maritalis pudicitia præmio cessit.* Unde non habet locum, si Uxor esset donatrix, & vir donatarius.

1750. Ante tertiam responsonem not. capitis diminutionem esse prioris statûs immutationem, quoad libertatem, civitatem, vel familiam. Triplex enim est, *maxima* nimitum, quæ tollit libertatem; *media*, quæ, salvâ libertate, jus civitatis adimit; & *minima*, quæ salvâ libertate, & civitate, adimit statum familiæ. Sic Jo. Samuel Styrkus in *Tit. 16. l. 1. Instit.*

1751. Resp. 3. per solam maximam capitis diminutionem (quæ fit per deportationem, seu exilium) donationem Uxori factam, ceteroquin prohibitam, confirmari, ut res donata, viro mortuo non cedat fisco, si dum viveret, non revocavit? non autem sic, ut non esset revocabilis à viro exule, dum viveret; sic enim definitum est. *L. 24. C. h. t. & L. 13.*

§. 1. ff. eod.

ARTICULUS Ultimus.

Reliqua de donationibus conjugum constante matrimonio.

Præmissis addendum videtur. 1. generaliter non valere conjugum donationes, etiam si fierent per interpositam personam. Nam (*generaliter non valent, quæ sunt per ipsos conjuges, aut qui ad eos pertinent, aut per interpositas personas, donationis causâ aguntur*) aperte habetur *L. 5. §. 2. ff. h. t.* Si autem talis donatio partim aliam personam contingeret, in eadem *L. & §.* dicitur: *Si aliarum exint, secus rerum, vel personarum causa commixta sit, & separari non potest, non valent; si separari possit, valere quoad alteram,* non conjugem; his præmissis:

§. 1.

Adonatio confirmetur, si res donata in testamento relinquatur.

Ex hoc, quod donans rem donatam per ultimam voluntatem relinquat, quidam censent, mutatam esse voluntatem prioris donationis; & successivè novam, quæ sit supremi judicii, hoc est, voluntas non donantis, sed testantis. Magnæ autem utilitatis quæstio est, ut notat Sanchez *lib. 6. hic D. 15. num. 7.* an res donata, testamento relicta, confirmetur *in vim donationis*, an *in vim legati*? quia, si primum? res donata transit in dominium donatarii, etiam si hæres non adierit hæreditatem; Nam donatio conjugum, secutâ morte donantis, qui eam non revocavit, irrevocabiliter facit, rem donatam esse donatarii, ut docet Sanchez *D. 14. n. 3.* & retrahitur etiam ad fructus perceptos in vita donatoris, ut dicemus infra; secus autem si donatario solum obveniret, ut *legatum*. Nam sub legato non veniunt fructus, vivo testatore percepti. *L. quisitum. §. penult. ff. de Legat. 1. & legatum non debetur nisi aditâ hæreditate, vel repetitâ ab intestato. L. Eam, quam. C. de fidei commiss.*

In proposita igitur quæstione, non est dubium, priorem donationem confirmari *in vim donationis*, licet res donata relinquatur per ultimam voluntatem, quando in testamento exprimitur clavis verbis,